

der tales i hjemmet. Når der gives modersmålsundervisning til nydanske børn, er der altså ikke tale om at lade den iranske, tyrkiske eller somaliske herkomst få skattefinansieret kulturstøtte. Der er derimod tale om at sikre det enkelte barn de bedste muligheder for sprogtilegnelse.

Der er en stigning i antallet af nydanske børn, som søger til muslimske friskoler. Med den udvikling mindskes folkeskolens integrerende funktion. Regeringens argument om, at kun 30 pct. af nydanske forældre tilvælger modersmålsundervisningen, tager ikke højde for, at der naturligvis ikke er et sådant behov, når børnene går på muslimsk friskole. Der er grund til at tro, at en bibeholdelse af modersmålsundervisningen i tilknytning til folkeskolen vil øge antallet af nydanske elever i folkeskolens regi og dermed bidrage til den generelle integration.

I referatet fra udvalgets høring den 13. marts 2002 påpeger Lise Egholm, Rådmandsgades skole, at »de tosprogede børn, som fik støtte af en modersmålslærer, klarede sig bedre end tosprogede børn, der ikke fik støtte.«

Kirsten Schalburg, skoleleder, Enghøjsskolen i Hvidovre, påpegede bl.a., »at modersmålsundervisningen dels stimulerer sprogindlæringen generelt og dels giver børnene selvrespekt og selvfølelse«

Helle Kirud, konsulent for tosprogede børn i Ishøj og med erfaringer fra Vollsmose påpegede bl.a., »at det er vigtigt, at forældrene kan blive ved med at være forældre, blive ved med at opdrage (...). Hvilket sprog kan man kysse på? Give kærlighed på? Og hvilket sprog kan I opdrage på?«

Anne Holmen, DPU, påpeger bl.a.: »Desuden er der mange ting, der påvirker det. Det er ikke kun spørgsmålet om, at børnene starter med modersmålet, og derefter lærer de dansk. Modersmålet spiller en rolle hele vejen op igennem, og det gør det for øvrigt, uanset om vi har modersmålsundervisning eller ej. En undervisning, der inddrager børnenes modersmål, vil give børnene et bedre skoleresultat, uanset om de går til et skemalagt fag, der hedder modersmålsundervisning, så der er altså allerede flere modeller på spil.«

Og videre citerede Anne Holmen en amerikansk forsker, Charles Glenn, for at skrive: »Undervisning i sproglige mindretals elevers modersmål er først og fremmest blevet fremhævet

som et middel til et sprogskifte, altså fra det ene sprog til det andet. Der er en bedre grund: Den [undervisningen] har potentialet til at give en almen uddannelse af høj kvalitet. Eleverne vil med større sandsynlighed tage fat i et krævende materiale, løbe intellektuelle risici og bruge alle kræfter på at lære, hvis de føler sig sikre på det sprog, de bruger. Det citat har jeg valgt [fortsatte Anne Holmen], idet modersmålet for mig ikke så meget er et spørgsmål om identitet, det er også væsentligt. Det er væsentligt, at alle børn føler sig velkomne i skolen, det er vigtigt, at det er alles skole. Det ved vi jo fra alle de undersøgelser, vi har, af sociale forskelles betydning for børnenes udbytte af skolegangen.«

Og Anne Holmen konkluderer: »Derfor mener jeg, at en inddragelse af modersmålet – gerne som modersmålsundervisning, gerne, som Lise Egholm fremhæver, integreret i skolens øvrige virksomhed – er vejen frem for modersmålsundervisningen.« (Og videre): »I det øjeblik, hvor man har et veludviklet modersmål og især har det i skoleforstand, har fået den formelle skoleuddannelse med sig, kan læse på modersmålet, så er det noget helt andet f.eks. at lære at læse på et andet sprog. Man kan overføre læsestrategier fra ét sprog til et andet, man kan overføre ordforråd og læring, man kan overføre skolefærdigheder fra ét sprog til et andet.«

Der bør derfor ikke herske tvivl om relevansen af modersmålsundervisningen. Der er gode grunde til at udvikle metoderne, og der er gode grunde til at finde en strategi, så modersmålsundervisningen ikke bliver nødvendiggjort i 3. og 4. generation. Men modersmålsundervisningen er ikke den knap, der skal justeres på. Det handler derimod om andre integrationsfremmende tiltag. Modersmålsundervisningens formål må derfor holdes for øje: Det handler om fremme af det enkelte barns sprogtilegnelse, så det enkelte barn både får et »følelsessprog« og de bedste betingelser for frihed i læringen.

Den førende forsker på området, Kenji Hakuta, Stanford University, bruges ofte til at argumentere for afskaffelse af modersmålsundervisningen, fordi han har påvist, at et barn, der møder sit andet sprog tidligt, når et højere niveau på andetsproget end børn, der begynder på andetsproget senere. Dog springes der let og elegant hen over den helt centrale konklusion i Hakutas arbejde, at »tosproget undervisning er mere ef-